

EDUCATIE FINANCIARĂ pentru copii

CAIET DE ACTIVITĂȚI

**65 de activități despre cum să economisești,
să investești și să-ți înmulțești banii**

Justine Nelson

traducerea din limba engleză de Luana Crăciun

Cuprins

Totul despre investiții 7

CUM SĂ CÂȘTIGI BANI

Banii sunt peste tot	8	Schimburi valutare	17
Meserii bănoase	9	E timpul pentru impozit	18
Ce crezi despre bani?	10	Tipuri de plăți și de bani	19
Întreținerea gazonului pentru bani	12	Fă-ți un plan de afaceri	20
Motivat de bani	13	Așa se împarte fursecul	22
Ce stil de muncă ți se potrivește?	14	Mergi până la capăt	23
În căutarea meseriei perfecte	16	Fă-ți un CV	24
		Fă-ți munca distractivă	26

CHELTUIEȘTE RESPONSABIL

Prețurile la control	27	Construiește-ți un scor de credit	36
Exploratorul cheltuielilor	28	Dobânda în acțiune	38
Fericire gratis!	29	Ochește reducerile	39
Distrugătorii bugetului	30	Debit și credit	40
Ce fel de expert în bugete ești?	32	Ecuatia economiilor	41
Datoria e periculoasă	34	Din obișnuință	42
Gestionează-ți banii	35	Repartizează-ți banii	43
		Ce fel de cheltuitor ești?	44

ECONOMISIREA ȘI ÎNMULTIREA BANILOR

Acum sau altădată?	46	Conturi pentru pensionare	57
Dobânda simplă	47	Te pricepi la conturile de economii?	58
Îndeplinește-ți obiectivele	48	Strânge informații despre credite	60
Dobânda compusă	49	Clasificarea economiilor	61
Dobânda simplă și dobânda compusă	50	Economisește cu... premeditare	62
Mentalitate motivațională	52	Ești un maestru al banilor?	64
Destinația: facultatea	54		
Cea mai bună bancă	55		
Conturi cu avantaje	56		

INVESTIREA BANILOR

Expert în bursă	66	Mergi la sigur	78
Rate grozave	68	Risc și câștig	79
O lecție de lichiditate	69	Cheltuiești sau investești?	80
Îți plac riscurile?	70	Casa ca investiție	82
Cumpărarea de acțiuni	72	Cât valorează o mașină?	84
Detectiv de dividende	73	Investiții în obligațiuni	85
Criptomonedă: complicată sau ingenioasă?	74	Fonduri index	86
Investiții planificate	75	Investiții bine împărțite	87
Curaj financiar	76	Testează-ți abilitățile de investitor	88
Riscul, ca un roller-coaster	77	Îndrăznește să visezi	89

Totul despre investiții

La doisprezece ani, știam cum să câștig bani ca bonă, dar nu prea știam ce să fac cu ei. Așa că am hotărât ca pe majoritatea să-i cheltuiesc la mall pe haine sau fursecuri cu ciocolată! Abia după ce am absolvit facultatea și a trebuit să-mi plătesc datoria de 35 000 de dolari pentru creditul de studii mi-am dat seama că există moduri mai bune de a folosi banii. Aș fi putut să economisesc o parte pentru lucrurile pe care mi le doream, iar pe restul să-i înmulțesc investind la bursă.

Investițiile îți permit să te pensionezi mai devreme, să faci donații și să cumperi acele lucruri care contează cel mai mult pentru tine. Banii sunt un instrument. Așa că poți ori să construiești ceva uimitor cu ei, ori să-i irosești. Această carte de activități te va ajuta să folosești banii într-un mod avantajos pentru tine.

Citind-o, vei găsi activități care se concentrează asupra următoarelor subiecte: cum să câștigi bani, cum să cheltuiești responsabil, cum să-ți economisești și să-ți înmulțești banii și cum să investești. Vei învăța ce este o rată de rentabilitate, cum să dezvolți o idee de afaceri și cum să economisești și să-ți cheltuiești banii pe lucruri care îți plac! Această carte este gândită să fie parcursă în ordinea în care este scrisă, așa că pornește la drum cu primul capitol.

Apropo, nu ai nevoie de bani sau investiții ca să faci aceste activități. Ai nevoie doar de un creion și de ajutorul unui adult pentru a intra pe internet când sarcina o cere. Ține minte că nu ar trebui (și nici nu vei putea, de altfel) să deschizi vreun cont sau să investești fără aprobarea și ajutorul unui adult.

Imaginează-ți că vei putea să înțelegi cum să-ți investești și să-ți înmulțești banii. Ai putea să devii expertul în finanțe din familia ta și din grupul de prietenii! Ești gata să începi? Ne vedem înăuntru!

Justine Nelson

BANII SUNT PESTE TOT

Uită-te în jurul casei sau prin cartier. Ei, îți vin în minte modalități de a câștiga bani? Un castron cu lămâi s-ar putea transforma în limonadă pe care să o vinzi. Un vecin ar putea avea nevoie de cineva care să-i ude plantele. Notează-ți toate ideile. O listă este un instrument util, care te poate ajuta să începi rapid.

Acum, citește lista de mai jos. Pune o bifă în dreptul fiecărui lucru pe care l-ai putea face acum ca să câștigi niște bani. Concentrează-te asupra activităților care ți se par distractive. E mai probabil să continui să faci o muncă dacă te distrezi! Folosește rândurile libere pentru a completa lista cu idei proprii. Numără apoi în câte moduri poți câștiga bani. Cere permisiunea părinților înainte de a începe orice fel de activitate.

☐ Să am grijă de frații mei sau de copii din vecini	☐ Să vând obiecte lucrate manual
☐ Să spăl mașini	☐ Să ud plante
☐ Să ajut o persoană în vârstă la treburile casnice sau să am grijă de animalele ei de companie	☐ Să ud și să tund gazonul vecinilor
☐ Să vând limonadă	☐ Să am grijă de casa vecinilor când sunt plecați
☐ Să fac fotografii pentru alții	☐ Să curăț zăpada de pe alei
☐ Să plimb câini	☐ Să fac meditații cu alți copii
☐ Să ofer servicii de îngrijire a animalelor de companie	☐ Să ridic corespondența vecinilor cât timp sunt plecați
☐ Să vând jucării sau haine pe care nu le mai port	☐ Să ajut la diferite treburi și să fac comisioane
☐ Să vând produse de patiserie	☐ _____
	☐ _____

MESERII BĂNOASE

Știi deja ce vrei să te faci când vei fi mare? Există nenumărate posibilități de a face ceea ce îți place și de a câștiga bani în același timp. Cu toate acestea, nu toate meseriile îți aduc aceeași bani.

Un salariu este suma de bani pe care cineva o primește pentru munca sa. De obicei, acesta este exprimat sub formă de venit anual, mai exact ca suma totală de bani cu care ai fi plătit într-un an¹. În tabelul de mai jos, scrie trei meserii care ți se par interesante. Apoi, cu ajutorul unui adult, caută informații despre salariul oferit pentru fiecare dintre ele și notează-l în dreptul lor.

MESERIA PE CARE VREAU SĂ O AM CÂND VOI CREȘTE	SALARIUL
1.	
2.	
3.	

Pentru ce meserie se plătește cel mai mare salariu? _____

Ce meserie îți dorești cel mai mult să încerci? _____

Vorbește cu un adult despre ceea ce ar urma să faci în fiecare zi în acea profesie și despre câți bani ai putea să câștigi.

¹ Acest lucru este valabil pentru Statele Unite. În România, ca și în toată Europa, de altfel, salariul este specificat sub forma sumei de bani plătite lunar (*n. trad.*).

CE CREZI DESPRE BANI?

Crezi că banii sunt răi? Crezi că mai mulți bani te fac mai fericit? Brad și Ted Klontz, doctori în psihologie, au descoperit că majoritatea oamenilor adoptă una dintre următoarele patru convingeri legate de bani:

Evită banii: „Cred că banii sunt răi, așa că îi evit. În plus, banii mă fac să mă simt neliniștit.”

Adoră banii: „Cred că mai mulți bani aduc mai multă fericire.”

Consideră că valoarea lor este dată de bani: „Cred că averea mea determină părerea pe care o am despre mine.”

Sunt atenți cu banii: „Cred că banii trebuie economisiți. Nu vorbesc despre bani și păstrez aceste informații pentru mine.”

Hai să vedem ce crezi tu despre bani! Pentru fiecare scenariu de mai jos, încercuiește litera de lângă afirmația care te descrie cel mai bine. Ce literă ai încercuit cel mai des? Află, pe pagina următoare, ce atitudine față de bani îți corespunde.

1. Când țin în mână o bancnotă, simt...

- A.** ... că nu merit să am acești bani.
- B.** ... că am nevoie de mai mult de o bancnotă.
- C.** ... că aș putea să o folosesc pentru a-mi face viața mai bună.
- D.** ... că ar trebui să o păstrez, în caz că voi avea nevoie de ea mai târziu.

2. Când un lucru se strică, vreau...

- A.** ... să-l ignor.
- B.** ... să câștig bani ca să-l înlocuiesc.
- C.** ... să-l arunc la gunoi.
- D.** ... să-l repar singur.

3. Dacă aş avea mai mulţi bani...

- A. ... i-aş dona pe cei de care nu am nevoie.
- B. ... aş avea mai puţine probleme.
- C. ... m-aş simţi mai bine în viaţă.
- D. ... i-aş economisi.

4. Cineva care nu are mulţi bani...

- A. ... este oricum un om bun şi nu are nevoie de mai mulţi bani.
- B. ... nu este fericit.
- C. ... este leneş.
- D. ... ar trebui să muncească mai mult, ca să economisească mai mulţi bani

Majoritatea A: Eviţi banii

Majoritatea B: Adori banii

Majoritatea C: Consideri că valoarea ta e dată de bani

Majoritatea D: Eşti atent cu banii

ÎNTREȚINEREA GAZONULUI PENTRU BANI

Un job te poate ajuta să câștigi bani pe care să-i economisești, să-i cheltuiești, să-i donezi sau să-i investești. Important e să cauți oportunități care se potrivesc cu programul tău.

Întrucât nu pot lucra în timpul orelor de școală, copiii trebuie să găsească soluții creative pentru felul în care își folosesc timpul liber după ore sau în weekend pentru a câștiga bani. Citește următoarea problemă și răspunde la întrebările de mai jos. După aceea, verifică-ți răspunsurile în secțiunea de la final.

Megan vrea să câștige 100 de dolari pe săptămână tunzând peluze prin cartier. În fiecare săptămână are cinci ore libere în care poate tunde gazonul. Știe că pentru o peluză are nevoie de o oră, dar vrea să-și dea seama cât ar trebui să ceară pentru munca ei, astfel încât să poată profita la maximum de timpul pe care îl are la dispoziție.

1. Câte peluze poate să tundă Megan pe săptămână? _____
2. Cât ar trebui să ceară pentru o peluză? _____

